

Puumalan kunnan avustushakemus seudullisesti ja valtakunnallisesti merkittävien virkistysalueiden hankintaan

Tiedot avustuksen hakijasta:	Puumalan kunta, Keskustie 14, 52200 Puumala kirjaamo@puumala.fi BIC: OKOFIHH Pankkitilin numero: FI2153710120002001
Haettavan avustuksen määrä:	87 000 euroa (kahdeksankymmentäseitsemätuhatta)
Hakemus osoitetaan:	kirjaamo.ym@gov.fi ja Erityisasiantuntija Miliza Malmelin puh. +358 295 250 176, miliza.malmelin@gov.fi

Tiedot alueen koosta, sijainnista ja luonnonoloista:

Puumalan kunnan tavoitteena on ostaa UPM-Kymmene Oyj:ltä Puumalan kunnassa sijaitseva Hiisniemen tila.

Hankinnan kohteena oleva alue kattaa koko Hiisniemen tilan, joka sijaitsee Puumalan kunnan alueella, Rokansaassa. Hiisniemen tilan kiinteistörekisterinumero on 623-436-1-7. Tilan kokonaispinta-ala on 44,75 ha. Kiinteistörekisteriote, lainhuuto, rasisitustodistus ja kiinteistörekisterin karttaote ovat liitteinä.

Hankinnan kohteena olevalla alueella vaikuttaa luonnonsuojelualueen perustamispäätös (ESAELY/933/2017). Lisäksi tilaa koskee ELY-keskuksen päätös ESAELY/822/2023.

Selvitys alueen kaavoitustilanteesta:

Alueella on voimassa Lietvesi-Suur-Saimaan osayleiskaava. Kaavaote ja kaavamääräykset ovat liitteinä.

Selvitys alueen merkityksestä virkistysten ja ulkoilun kannalta:

Hiisniemen tila sijaitsee Saimaan keskellä Rokansaassa, saaren lounaiskulmassa. Rokansaari sijaitsee lännen ja idän sekä pohjoisen ja etelän vesireittien solmukohdassa.

Rokansaari on yksi Saimaa Geopark -kohteista. Rokansaaren harjusaari on osa 150 km mittaista, katkonaista harjujaksoa, joka alkaa Pieksämäeltä ja päättyy Kyläniemen kärkeen Niittylahden-

Härkkimyksenhiekan tienoilla. Alueella on suppalampia ja rantakerrostumia mm. rantatörmä ja -valleja, jotka ovat syntyneet Saimaan eri järvivaiheissa. Rokansaaressa on myös hiekkamaahan kaivettuja 1. maailmansodan aikaisia taisteluhautoja sekä kivikautinen asuinpaikka.

Saimaan Virkistysalueyhdistys omistaa Rokansaaren pohjoispäässä noin 25 hehtaarin virkistysalueen, jossa on kesäkahvila, vuokrattavia mökkejä, kaksi saunaa ja tulipaikkoja. Alueen historia on osa tärkeä osa Saimaan matkailun historiaa, sillä saarella sijaitsee Rokansaaren täysihoitola 1940-luvulta 1980-luvulle saakka.

Selvitys alueen suunnitellusta käyttötarkoituksesta:

Puumalan kunnan tavoitteena on mahdollistaa hankittavalla alueella yleinen virkistyskäyttö ja matkailukäyttö. Kunnan tavoitteena on myös jatkaa alueella metsätaloustäyttöä suojelupäätöksen mahdollistamissa rajoissa. Hiisniemen hankinta ja sen kehittäminen yleisenä virkistyskäyttöalueena olisi uusi ja merkittävä avaus Itä-Suomen matkailulle.

Rokansaaren Hiisniemen alue täydentäisi Saimaan venesatamien ja virkistysalueiden verkostoa merkittäväällä tavalla. Hiisniemen lähellä sijaitsevia ja vesiltä hyvin saavutettavissa olevia kohteita ovat mm. kunnan omistama museotila Liehtalanniemi, Sahanlahden ja Pistohiekan matkailualueet, Puumalan kirkonkylän satama, Kotkatsaaren retkisatama ja Norppapolku, Ruuhonsaari, Haapasaari, Laajahiekka, Rastiniemi ja Hietasaari.

Ohjatuilla reiteillä, opasteilla ja muilla reitistörakenteilla sekä tätä tukevalla viestinnällä tavoitellaan sitä, että alue säilyisi siistinä, ihmisten kulkeminen kohdentuisi merkityille reiteille eikä kulkua tapahtuisi yksityisten omistamille maa-alueille. Esimerkiksi tulentekopaikat olisivat merkittäviä ja asianmukaisia ja siten ehkäistäisiin vahinkojen tapahtumista. Samoin venevalkamaan sijoitettava laiturerakenne tekisi rantautumisesta turvallista.

Alueen kehittämisessä on tavoitteena hyödyntää EU:n aluekehitysrahoitusta ja/tai Leader-toimintaryhmien rahoitusta sekä muita mahdollisia rahoituslähteitä, kuten säätiöitä. Yhteistyötä kehittämisessä tavoitellaan kumppaneiden kanssa. Esimerkiksi Pidä Saaristo Siistinä ry huoltaa jo tällä hetkellä useita Puumalan alueella olevia kohteita.

Selvitys siitä, miten alueen hankinta edistää luonnon monimuotoisuuden suojelua:

Kunta haluaa mahdollistaa osittaisen suojelukäytön Hiisniemen tilan sekä tilaan kuuluvien pienten saarten alueella. Suojelukäytön mahdollistaminen tarkoittaa sitä, että Hiisniemen tilan pitkät hiekkaranta-alueet sekä boreaalisen metsän alue rauhoitetaan metsänkäsittelyltä tai käsittely on hyvin varovainen. Kunta toteuttaa metsän harvennustoimenpiteitä Hiisniemessä maltillisesti ja suojelupäätöksen ehtojen mukaisesti. Päätöksen mukaisesti metsien hoito ja käsittely on Rokansaaressa mahdollista lukuun ottamatta pieniä saaria. Metsien käsittelyssä tulee noudattaa ent. metsätalouden tutkimuskeskus Tapion metsänhoitosuosituksia tai niitä korvaavia ohjeita ja

suosituksia. Metsätaloustoimet tulee suunnitella siten, etteivät ne merkittävästi heikennä Natura2000-verkoston luototyyppiä: Harjumuodostumien metsäiset luontotyytit. Suojelupäätös on hakemuksen liitteenä. Samoin alueen toimenpiteiden suunnittelussa tulee noudattaa ELY-keskuksen päätöstä hakkuurajoituksista.

Kunta toteuttaa alueella monitavoitteista metsänhoitoa ja yhteensovittaa alueella eri käyttötarkoituksia ja arvopohjia. Tärkeä prioriteetti on se, että kunta mahdollistaa alueella yleisen virkistyskäytön. Virkistyskäyttöä tuetaan retkeilyrakenteilla ja ohjatuilla reiteillä.

Hankkeen toteuttamissuunnitelma, kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma:

Puumalan kunnanhallitus käsittelee kiinteistön hankintaa 24.8.2026 ja mikäli hallitus esittää asiaa valtuustolle, on käsittely 31.8.2026. Hiisniemen hankintahinta on 290 000 euroa.

Alueelle on laadittu alustava suunnitelma retkeilyrakenteista. Suunnitelman mukaan Hiisniemen alueelle toteutettaisiin katselulava, köysikaiteet, laavu, käymälä, liiteri, telttalavat, uimakopit, maisemapenkki sekä laituri ja veneille kiinnityspainot.

Lisäksi Hiisniemen tilalla Kuvaalammelle sijoitettaisiin maisemapenkki ja teräsritiläportaat sekä toteutettaisiin kevyt raivaus. Kustannusarvio edellä mainituille toimenpiteille olisi arviolta noin 73 000 euroa ilman mahdollisen projektipäällikön työosuutta. Alueen kehittämiseen on tarkoitus hakea hankerahoitusta.

Kohteen puustoarvio:

Hiisniemen tilan arvioitu käypä arvo ilman tilaan kuuluvia pieniä saaria ja luotoja on 311 051 euroa.

Päätöksen tiedoksianto:

Puumalan kunta pyytää ympäristöministeriötä toimittamaan päätöksen hakijalle sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo@puumala.fi.

Lisätiedot:

Niina Kuuva, kunnanjohtaja, 050 375 8541, niina.kuuva@puumala.fi